

sebeno pa ste mu olajšali to početje neomejena zaupnost in naklonjenost ter nezaslišana malomarnost načelnika okrajnega odbora in odbornikov, kateri bi bili morali Kozemu bolje na prste gledati ter vsaj o sklepu letnih računov previdneje postopati.

Kak krik in vik bi nastal, ko bi bil Kozem naprednjak. Klerikalna stranka bi vriščala, kakor nekdanj prebivalci Sodome in Gomore! Tako pa skušajo klerikalni listi in lističi vse tako obrniti, kakor se njim zdi boljše in odpuštljivejše.

Kozem, ki je svoja hudodelstva večinoma obstal, bil je krivim spoznan ter obsojen po §§ 181, 197 d, 200, 201 a, 203 z uporabo §§ 183 in 34 kaz. zak. na 5 let težke ječe. Porotna obravnava se je vršila dne 24. novembra t. l. pri okrožnem sodišču v Celju, predsedoval je deželno-sodnijski svetovalec Perko.

V začetku letošnje jeseni so se dognali v Celjski okolici zaporedoma tolovajski napadi. Neutrudnemu zasledovanju orožnikov se je naposled posrečilo, da so zločinca prijeli. Bil je ta 27-letni brezslužni pekovski pomočnik Karol Plesnik od Sv. Martina v Rožni dolini.

Dne 23. t. m. je stal pred porotnim sodiščem v Celju, spoznan je bil krivim ter obsojen na 12 let težke ječe in policijski nadzor.

Spodnje-štajerske novice.

Našim naročnikom! Prosimo naše cenjene naročnike, da naročnino, zaostalo kakor tudi za prihodnje dobavljanje lista, pravočasno vpošljejo, da se nam prihrani nepotrebno opominjanje in da zamorejo naročniki „Štajerca“ redno dobavljati.

Štajerski deželni odbor je v svoji seji dne 2. novembra 1903 gimnazijalna učitelja gg. dr. Janeza Pirheggerja in dr. Jožefa Zacka v Ptuj v nju službi kot definitivna potrdil ter njima podelil naslov „profesor“.

Iz Kamnice pri Mariboru se nam piše, da tamošnji katehet do otrok revnih starišev nima pravega usmišljenja. Da bi viničarji in rokodelci bili v obče bolj imoviti kakor posestniki, to je neresnično, saj nam doslej ni znan tak kraj, v katerem bi obstajale take razmere. Gospod kaplan, imejte malo več potrpljenja in pomislite ter spoznajte, da to ni prav, ako vi o zasebnih družinskih razmerah izprašujete vašo šolsko mladež. Ako okolščine to neobhodno zahtevajo, da namreč morate vi o zasebnih družinskih razmerah vaših župljanov, oziroma starišev vaših učencev kaj poizvedeti, tedaj je bolje, da izprašujete o takih rečeh odrasle ljudi in poročila, katera bode te od teh dobili, bodo tudi verjetniša in zanesljivejša. Učencem, ki so resnično revnih starišev, pa prizanesite, saj oni niso krivi svoje revščine, če so jo morebiti tudi stariši sami zakrivali, dajte jim raje potrebna učila iz svojega ali jih priporočite kakemu

milosrčnemu dobrotniku, brez katerih tudi vaš kraj ni! — Če kak novodošli učenec ali učenka ne razume ondašnjega podučnega jezika, ne pretepajte ga, ker vtepli mu ne boste nepoznatega jezika, to vam more zagotoviti vsak izkušeni odgojitelj mladine. Za tokrat dovolj.

Iz Makolj se nam poroča, da si klerikalna stranka na vse kriplje prizadeva število naših ondašnjih naročnikov zmanjšati. Pa zaman je ves njen trud in napor. „Štajerc“ jim je postal ljub in drag prijatelj, od katerega se ne morejo ločiti, nasprotno, prav težko že pričakujejo „Štajerčevi“ naročniki vsako novo številko katera jim ima prinesiti in jim tudi prinese razvedrila in potrebnega razjasnila. Naj klerikalnej druhali le kipi žolč in naj se penijo od jeze, da število naših naročnikov vedno in vedno narašča, to je dobro znamenje, da se ljudstvo probuja iz teme nevednosti in duševnega otrpka, da se budi k spoznanju resnice in laži. Nasprotniki se jezijo, da se jim tla vedno bolj majejo in umikajo iz pod nog; strah in groza jih spreha pri mislih, da ne bode več dolgo trpelo, ko bo konec njihovega gospodstva. Farško nadvladavanje in nasilstvo bode preminilo, njih vpliv bode izginil in njih vsemogočnost se bode porušila. Le tako naprej, vrli Makolčanje, to je vaš lastni prid in vaše zadoščenje, nam pa delate veselje sé svojo neustrašenostjo in svojim krepkim napredovanjem!

Naprednjaki, ne dajte se od nikogar plašiti, naša stvar nam bodi sveta, bojujmo se za njo odločno in vztrajno, vsak naš korak naj bode naprej! Podučujte svoje prijatelje in znance, dramite jih iz duševnega spanja, budite jih k zavednosti. Bodite vesni kristjani, a ločite pleve od zrnja! Ako pride kdo, naj si bo še tako velik gospod in hoče vam vaše napredno prepričanje izpodbijati, ali pa vsaj skuša, je omajati, zavrnite ga pošteno in krepko: Mi hočemo naprednjaki ostati, nočemo se več klanjati klerikalnim nasilnikom, kateri nas le tedaj poznajo, kedar nas potrebujejo, bodisi pri napolnjevanju svojih nenasitljivih žepov, bodisi kot sredstva za dosego svojih političnih namer! Ne dajte si kratiti svojih svoboščin in pravic, vztrajajte v boju zoper te ljudi, ki hočejo vas za zmiraj v nevednosti obdržati, ker le nevednost ljudstva njim gospodstvo omogočuje, ter bodite uverjeni, da bode vas v tem boju krepko in neustrašeno podpiral in zaslanjal vaš prijatelj „Štajerc“. Bojimo se samo Boga, drugega nikogar na svetu.

Za denar opravljajo tercijalke molitve za pokojne, kakor „Gorenjc“ piše, tudi na Kranjskem. Na našem južnem Štajerju ta obrt precej cveti, in skrajni čas bi bil, temu nedostatku enkrat v okom priti. Vsakomur na deželi je pač znano, koliko babur lazi ob različnih prilikah od ene do druge kmečke hiše ter sé svojim nadležnim moledovanjem skuša lahkovarne ljudi oguliti za večjo ali manjšo svoto denarja, češ, da ima iti na to ali ono božjo pot. Nekateri taki berači tudi zares grejo, a veliko jih je, ki se za čas romanja v kak skriti kraj odstranijo,

ter tam za nabrani denar prav „fletno“ živijo. Kmet, ako ti pride taka babura k hiši, odpravi jo takoj s podukom, da naj rajši dela; ako zamore tako daleč potovati in med tem časom različnim vremenskim neprilikam kljubovati, sposobna je taka oseba gotovo še tudi za eno ali drugo kmečko delo. Navadno pa pride taka baba tedaj, ko nisi doma in seveda potem ne moreš nič zato, ako se domača denarnica nekoliko olajša.

V Ptuju se je ustrelil v noči od 19. do 20. t. m. Konrad K., komij iz Maribora. Dal si je 2 krogli, eno v glavo, drugo pa v prsa. Vzrok samomora je bil najbrž ta, da je bil zadnji čas nekako razburjen in obupan.

Kakor se nam iz Slovenjega Gradca poroča, se je pri naznanilu o polomu konzuma v Slovenjem Gradcu nam vrinila neljuba pomota, ker konkurz ne zadeva z a d r u g o samo ob sebi, ampak le nje poslovodja J. Vrečkota, kateri je vsled svojega nepremišljenega in neprevidnega ravnanja (najbrž nahujskan?) zabredel v dolge.

V Mariborški mestni odbor so bili pri zadnjih volitvah izvoljeni razun e n e g a socijaldemokrata sami naprednjaki. Volilci so v obilnem številu prihajali in volilna borba je bila precej burna, toda izid nikakor ni bil dvomljiv. Častitamo!

Velika tatvina. V noči od 24. na 25. t. m. so nepoznani tatje ulomili v prodajalnico g. Simoniča, trgovca pri sv. Miklavžu pri Ormožu. Odnegli so blaga v vrednosti čez 1200 kron. Zločinci so morali biti prav previdni ptički in v svojem obrtu jako izurjeni, kajti v s o s e d n i h sobah so spali ljudje, ki pa ničesar niso slišali. Ulomili so skoz prodajalniško okno, blago pa so odnesli skoz gostilniške prostore. Nekaj manj vrednega blaga se je sicer našlo tu in tam raztrošenega, pa to je le neznamenit pripomoček k zasleditvi tatov. V isti noči so tatje na več mestih ulomili ter različnega blaga nagrabili. Enake tatvine ponavljajo se tudi v Središkej okolici, obstati mora toraj najbrž cela banda teh dolgo-prstežev in upati je, da jih orožniki v kratkem zasledijo, kakor so tudi lansko leto celo zadrugo teh malopridnežev sodnji izročili. Prebivalstvo pa naj bi bilo bolj čuvito. Kjer je naloženega več blaga, na tak prostor naj se tudi po noči večja pozornost obrača!

Poroča se nam iz Hotinje vesi, da je baje krčmar Franc Primec nekega gosta (Janeza Lešnika) v spodnjo čeljust ustrelil, tako, da je prodrla krogla do tilnika. Obstreljenec je zdaj v bolnišnici v Mariboru. O tem dogodku bomo v prihodnji številki našega lista natančneje poročali. Revolver so orožniki Primecu odvzeli.

Sejem sv. Katarine v Ptuju je dokaj živahen, a natančnih podatkov tokrat ne moremo priobčiti, ker se sejem še vrši, ko je ta številka „Štajerca“ v tisku. Natančneje toraj v prihodnji številki.

Dopisi.

V smislu § 19 tisk. zak. zahtevam, da priobčite z ozirom na dopis „Iz Hotinjevesi“ v štev. 21 z dne 18. oktobra 1903 na istem mestu in z istimi črkami v prihodnjo izdajo vašega lista sledeči popravek: Ni res, da hočem „Štajerca“ prebirati, res pa je, da ga ne maram čitati, ni res, da ga skoraj po siloma jemlem občinski pismonoši, res pa je, da ga nikoli nisem zahteval od nje. V Hotinji vasi dne 3. novembra 1903. Franc Primec, gostilničar. (Opomba uredništva: Nam je pač vse eno, ali Vi gospod Primec prebirate naš list ali ne, a povemo Vam, da poznamo mnogo ptičkov v človeški podobi, kateri bi v pričo kakega duhovnika ali drugega klerikalnega podrepnika se pridušili, da ne poznajo „Štajerca“, in če pa ga nosijo shranjenega v notranjem žepu telovnika vedno pri sebi.)

Od Sv. Marjete pri Ptuju se nam poroča, da se tamkaj ljudje najdejo, ki nimajo pojma o dostojnosti. Ni mu toliko zameriti, ako je človek, kateri hoče druge takorekoč komandirati kak samostojen gospodar ali kakor sploh rečemo „sam svoj gospod“. Takšen „sam svoj gospod“ Miklov komij pa ni, temuč je le uslužbenec in se ima po načelih in željah svojega službodajalca ravnati. Mi jako dvomimo, da bi gospod Mikl želel, naj bi se v njegovi trgovini in gostilni kdo žalil ali celo napadal! Gotovo si želi, naj bi se kupovalci, ki pri njem blago jemljejo, dostojno sprejemali in se njim kolikor možno, urno in pošteno postreglo, n e g l e d é na politično mišljenje dotičnega kupovalca. Komij pa je družih mislij, meni namreč, da sme tudi med svojim poslovanjem dajati duška svoji klerikalni prenapetosti ter z nepremišljenimi besedami žaliti ljudi, ki nikakor niso voljni se v take razgovore ali celo prepir spuščati. Naprednjaki in somišljeniki Marjetski, ne dajte si od nikogar vašega prepričanja omajati, stojte ramo ob ramo, pripravljene vsak napad vaših nasprotnikov srčno in krepko odbiti. Najmanj pa si pustite kaj reči od takih ljudi, kakoršen je Miklov komij! Pritožite se gospodu njegovemu, in ako tudi njemu s m r d i t e, tedaj pa že veste, da za vas tamkaj ne marajo in da je toraj bolje, ako se jih izogibljete. Za tokrat naj zadostujejo predstoječe vrstice, če pa ne bo izdalo, pride ostrejša krtača. Šmarjetskim naprednjakom pa pošiljamo pozdrav ter kličemo: l e v r l o n a p e j !

Iz Slovenskih Goric se nam piše: „Ker mi ravno sedaj že tako pozno v jeseni čas dopušča, usojam si nakloniti dragim bralcem velečenjenega lista „Štajerc“ v pregled in objavo, kako vladajo in se nahajajo še dandanes farizejski pristaši in posnemovalci med narodom. Enega takega gospoda imamo tudi tukaj. Kakor nekdanji farizeji, opravičuje in omišlja si ta mož, da je res „poštenjak“, kateri ljubi resnico in pravico. Pa kakor se na njegovi vzorni naravi razvidi, je temu vse drugače; poln je že preveč klerikalne eksekucije! Meni je ta mož dobro znan, in še obiskati bi ga šel včasih, pa ker je preveč navezan na mariborskega kljunača, se ne maram k njemu napotiti.